

ایده روز

روزنامه سراسری
اقتصادی اجتماعی

دوشنبه ۱۴۰۲/۱۰/۱۱

۵۰۰۰ تومان

شماره: ۱۸۳۴

EIDEHROOZ.COM

دستمزد به صورت منطقه‌ای، مطابق با تورم و هزینه معیشت تعیین شود

مر ترضی قدیمی
کارشناس

اگرچه براساس ماده ۴۱ قانون کار، حداقل دستمزد می‌تواند بسته به هزینه معیشت در نقاط مختلف کشور و تورم، متفاوت باشد، اما سیاست‌گذاران به این ماده قانونی توجهی ندارند. منطقه‌ای (۲): احصا سازوکاری برای تعیین دستمزد منطقه‌ای بر اساس ظرفیت‌های قانونی ماده ۴۱ قانون کار» منتشر کرد. تعیین دستمزد منطقه‌ای یکی از چالش‌هایی است که همواره در فضای سیاستگذاری کشور مطرح بوده اما به دلیل برخی پیچیدگی‌ها، تاکنون اجرایی نشده است. این در حالی است که در ماده ۴۱ قانون کار، ظرفیت قانونی برای تعیین این نوع دستمزد بر حسب هزینه‌های معیشت در هر منطقه، دیده شده است.

بر اساس این ماده قانونی، حداقل دستمزد می‌تواند بسته به هزینه معیشت در نقاط مختلف کشور متفاوت باشد و تعیین آن با استفاده از دو معیار هزینه زندگی و تورم، مجاز است. باین حال و علی‌رغم وجود چنین ظرفیتی این مهم در سیاستگذاری مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. با توجه به اهمیت موضوع، گزارش حاضر به بررسی این موضوع می‌پردازد که آیا تعیین دستمزد منطقه‌ای بر اساس دو معیار تورم و هزینه معیشت موضوعیت دارد؟ اگر موضوعیت دارد چرا اجرا نمی‌شود؟ سپس در ادامه لزوم تعریف دستمزد منطقه‌ای در کشور را بررسی و تحلیل می‌نماید و به احصا سازوکاری برای تعیین حداقل دستمزد منطقه‌ای، می‌پردازد. نتایج این بررسی، حکایت از آن دارد که هزینه معیشت در نقاط مختلف کشور، دارای پراکندگی بسیاری است و در چنین شرایطی، تعیین یک حداقل دستمزد یکسان برای کل کشور، دارای پیامدهای بسیاری از جمله افزایش تمایل به استخدام غیررسمی در مناطق با هزینه‌های پایین و نیز ایجاد شاغلین فقیر در مناطق با هزینه‌های بالا، است. همچنین این مطالعه نشان می‌دهد: در برخی مناطق همچون تهران که هزینه زندگی بالاتر از حداقل دستمزد است و خط فقر فاصله کمتری با حداقل دستمزد دارد، درصد بالاتری از فقرا دارای سرپرست شاغل هستند؛ یعنی در این مناطق دستمزد حاصل از شغل، نتوانسته خانوارها را از فقر نجات دهد، اما در مناطق دیگر که هزینه معیشت کمتر از حداقل دستمزد است مانند سیستان و بلوچستان، درصد شاغلان در میان فقرا و غیر فقرا تفاوت معناداری دارد و یافتن شغل تا حد مناسبی خانوار را از فقر نجات می‌دهد. لذا در مجموع، تعیین حداقل دستمزد یکسان در کشور می‌تواند منجر به ایجاد تبعیض در بین شاغلان در نقاط مختلف شود به‌نحوی که در یک منطقه، شاغلان حتی با یافتن شغل نیز قادر نخواهند بود از فقر رهایی یابند. این موضوع بیش از پیش لزوم تعیین دستمزد به‌صورت منطقه‌ای را نشان می‌دهد.

سهم تجارت ایران با منطقه آسیای مرکزی، تنها ۱ درصد است

سهم تجارت ایران با منطقه آسیای مرکزی از کل تجارت کشور، تنها یک درصد است. ترکمنستان با اختصاص ۲۸ درصد از ارزش کل صادرات ایران به خود در این منطقه، اولین مقصد صادراتی کشور است. معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران در گزارشی با عنوان «مروری بر تجارت ایران آسیای مرکزی»، روند تجارت ایران با کشورهای این منطقه شامل ازبکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، قزاقستان و قرقیزستان را بررسی کرده است. براساس این گزارش، تجارت ایران با منطقه آسیای مرکزی طی سال‌های اخیر با نوساناتی همراه بوده است. تجارت ایران با این منطقه پس از کاهش در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰، در سال ۲۰۲۱، پس از فروکش کردن همه‌گیری کووید-۱۹ روند صعودی خود را آغاز کرد و در سال ۲۰۲۲، با افزایش هشت درصدی نسبت به سال قبل به حدود ۱.۵ میلیارد دلار رسید. البته دلیل اصلی این رشد، افزایش ۲۶ درصدی واردات از این منطقه در مقابل افزایش سه درصدی صادرات بوده است. همچنین در میان کشورهای منطقه آسیای مرکزی، افزایش ۸۹ درصدی و ۱۰۶ درصدی واردات از دو کشور قزاقستان و تاجیکستان عامل اصلی افزایش واردات از این گروه کشورها در سال ۲۰۲۲ بوده است. باین حال ترانزجاری ایران با پنج کشور منطقه آسیای مرکزی طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ همواره به نفع ایران مثبت بوده و در سال ۲۰۲۱ به بیشترین میزان خود طی این مدت یعنی به رقم ۸۲۶ میلیون دلار رسیده است. در سال ۲۰۲۲ نیز تراز تجاری ایران با منطقه آسیای مرکزی حدود ۳۰ میلیون دلار کاهش یافته و به ۲۹۶ میلیون دلار رسیده است. همچنین در سال ۲۰۲۲ ترکمنستان مهم‌ترین مقصد عمده صادراتی ایران در آسیای مرکزی بوده که ۳۸ درصد از ارزش کل صادرات ایران به این منطقه را به خود اختصاص داده و ازبکستان نیز در مقام دوم قرار دارد. باین حال، سهم تجارت ایران با منطقه آسیای مرکزی از کل تجارت ایران همچنان بسیار کم است و تنها یک درصد از کل ارزش تجارت ایران را تشکیل می‌دهد. همچنین در سال ۲۰۲۲ از کل ارزش تجارت کالایی ایران به این منطقه، ۷۷ درصد متعلق به صادرات، معادل ۱.۱ میلیارد دلار، بوده و مابقی، معادل ۲۳۹ میلیون دلار را واردات تشکیل داده است.

www.aniyab.ir
مرکز گمشده و پیدا شده کشور
۰۲۱-۶۲۸۰۱

کنترل تورم از محورهای مهم لایحه بودجه ۱۴۰۳

سید محمد قیصری - ایده روز - معاون هماهنگی برنامه، بودجه و نظارت سازمان برنامه و بودجه کشور با بیان اینکه کنترل تورم و کاهش انتظارات تورمی از محورهای اصلی لایحه بودجه ۱۴۰۳ است، گفت: منابع بودجه سال آینده واقع‌گرایانه دیده شده است.

حمید امانی همدانی در نشست خبری با خبرنگاران در مورد لایحه بودجه ۱۴۰۳، اظهار کرد: اسمال لایحه بودجه با توجه به اصلاحیه ماده ۱۸۲ آیین‌نامه اجرایی مجلس شورای اسلامی تغییر کرد و بیشتر ابهامات در این مورد بود. وی با اشاره به اینکه لایحه بودجه ۱۴۰۳ می‌بایست در دو مرحله تقدیم مجلس می‌شد، افزود: ابهامات در مورد بودجه مربوط به افکار عمومی نبود و حتی نمایندگان مجلس هم تصویری مانند سال‌های گذشته داشتند. معاون سازمان برنامه و بودجه گفت: مرحله اول لایحه بودجه سال آینده شامل جدول کلان، اقلام درآمدی و هزینه‌ای در ۳۰ آبان به مجلس ارائه شد. در بخش اول مالیات‌ها، درآمد حاصل از فروش خدمات، فروش نفت و فرآورده‌های نفتی، فروش اوراق

اسلامی به علاوه احکام مورد نیاز و بودجه‌های آمده بود. امانی همدانی بیان کرد: پس از تصویب بخش اول (منابع بودجه) باید مصارف در سقف منابع تنظیم شود که مصارف براساس انتخاب‌های اساسی و هزینه‌های ضروری در بودجه دیده شود. وی ادامه داد: در بخش دوم ریز مصارف بودجه سال آینده در سقف منابع بودجه به مجلس ارائه می‌شود. و هدف این است که بودجه واقع‌گرایانه تدوین شود. معاون هماهنگی برنامه، بودجه و نظارت سازمان برنامه و بودجه گفت: لایحه بودجه ۱۴۰۳ برشی از برنامه هفتم است که برنامه رشد ۸ درصدی قید شده و باید بودجه در راستای تحقق این رشد تنظیم شود.

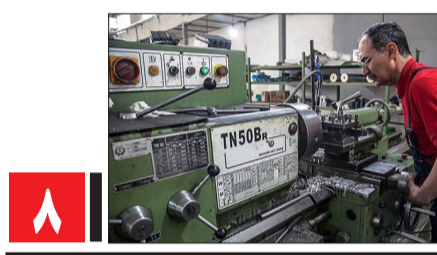
واردات خودرو ارزش می‌گیرد اما مشروط

امروز همان فردایی است که از دست داده شد!

سر لک یک هافبک بدون جانشین

چشم انداز اقتصادی ۲۰۲۴، مبهم

بلیت سینما ۱۰۰ هزار تومان می‌شود؟

دبیر شورای صنفی نمایش با اشاره به اینکه برنامه‌ریزی خاصی برای ۱۰۰ هزار تومانی شدن بلیت سینما تا پایان سال وجود ندارد، درباره برخی حاشیه‌های اکران و نیز وضعیت گیشه سینما در سال آینده و موج کم‌دی سازی اظهار نظر کرد. همایون اسعدیان درباره دلایلی که منجر به انتخاب دو روز از هفته برای فروش بلیت نیم‌بها در سینماها شده است، با بیان اینکه «فروش بلیت نیم‌بها در روزهای دوشنبه و سه‌شنبه پیشنهاد مشترک شورای صنفی نمایش و سازمان سینمایی بود» توضیح داد: در بررسی‌هایی که از فروش و وضعیت گیشه سینماها داشتیم مشخص بود که روزهای پنجشنبه و جمعه سالن‌ها فروش خوبی دارند و روزهای شنبه و تا حدی یکشنبه فروش افت می‌کند. از آنجا که خیلی‌ها منتظر روز سه‌شنبه می‌مانند تا بلیت نیم‌بها فیلم ببینند تصمیم بر این شد تا روز دوشنبه را هم به‌طور آزمایشی با قیمت نیم‌بها پیش برویم و اگر نتیجه مطلوب بود این روند را ادامه می‌دهیم؛ یعنی اگر وضعیت فروش روزهای سه‌شنبه با این تصمیم لطمه بخورد این روند را ادامه نمی‌دهیم. او درباره اینکه چرا این دو روز یک فاصله زمانی انتخاب نشدند، گفت: اگر روز چهارشنبه انتخاب می‌شد منتهی به روزهای آخر هفته بود و احتمال داشت در فروش تاثیر بگذارد. روزهای اول هفته هم تقریباً همین شرایط را دارند، ضمن اینکه روزهای شنبه قبلاً تست شده بودند و نتیجه خوبی نداشت. وی اضافه کرد: کلیت ماجرا به این شکل بود که ما یک پیشنهاد برای افزایش قیمت بلیت داشتیم ولی بعد به این تصمیم گیری رسیدیم. البته این راه یادآوری می‌کنم که از یکی دو سال قبل قیمت بلیت سینماها را شش‌گانه کردیم و سینماها می‌توانستند در هر سانس قیمت‌های مختلفی را عرضه کنند. اما واقعیت این است که قیمت بلیت سینما بسیار ارزان است به خصوص در سینماهای مدرن چون خرجی که مردم برای پفک و پف‌فیسل می‌کنند به مراتب بیشتر از پولی است که برای بلیت سینما می‌دهند. بنابراین این بحث را مطرح کردیم که به سینماهای مدرن و نیز سینماهای ممتاز اجازه دهیم تا در سانس‌های پیک قیمت بلیت را تا سقف ۸۰ هزار تومان افزایش دهند. البته می‌دانیم بسیاری از سینماها این کار را انجام نخواهند داد کما اینکه برخی صاحبان سینما هم این مسئله را اعلام کردند ولی مشتریان برخی سینماها در بعضی مناطق شهر هستند که این ظرفیت را دارند که در سانس‌های پیک یا روزهای آخر هفته بلیت ۸۰ هزار تومانی بخرند.

IRAN INVEST 1st

1st International Exhibition of Investment Opportunities

ایران اینوست ۱۴۰۲

21 to 23 Jan. 2024
Opening Hours: 9 to 18
Imam Khomeini Mosalla Tehran - Iran

نخستین نمایشگاه بین‌المللی فرصت‌های سرمایه‌گذاری

انگیزت ۳ بهمن ۱۴۰۲
ساعت بازدید ۹ الی ۱۸
مصلی بزرگ امام خمینی تهران - ایران

با تاکید بر

- تبیین راهبردها، مزیت‌ها و ظرفیت‌های جذب سرمایه‌گذاری
- ارتقاء نظام تأمین مالی پایدار
- تقویت توان جذب سرمایه کشور
- توسعه زنجیره‌های ارزش
- ارتقاء بهره‌وری سرمایه

www.iraninvestex.ir

